

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

Podnebni svet

Številka: 35400-10/2023-2550-128

Datum: 10. 10. 2025

Zadeva: Zapisnik o 17. seji Podnebnega sveta

Kraj: Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Čas: 11.00-13:30

Prisotni člani: doc. dr. Žiga Zaplotnik, dr. Jonas Sonnenschein, dr. Maja Simoneti, **spletna udeležba:** prof. dr. Griša Močnik, prof. dr. Hojka Kraigher, prof. dr. Franci Gabrovšek, prof. dr. Andreja Kutnar

Opravičeni člani: prof. dr. Dunja Bandelj, prof. dr. Niko Samec

Ostali prisotni: Uroš Vajgl, Andrej Gnezda, mag. Mateja Pitako, Nataša Kovač (MOPE), mag. Barbara Petelin Visočnik, Matjaž Česen (IJS)

Predlagan je naslednji dnevni red:

1. Potrditev predloga dnevnega reda
2. Blaženje podnebnih sprememb
3. Podnebni zakon
 - a) Kaj pomeni nov Podnebni zakon za delo Podnebnega sveta?
 - b) Kaj so glavne novosti?
4. Razno
 - c) Podnebni cilj EU za 2040
 - d) Stanje stališča o prometu
 - e) Status strategije prilagajanja
 - f) Sektor kmetijstvo in prehrana in nova vizija 2040
 - g) Dostopnost podnebnih podatkov
 - h) Evalvacija porabe sredstev podnebnega sklada
 - i) Skladnost letnic v interventnem zakonu o TEŠ (April 2027) in zakon o postopnem zapiranju PV (2033)
 - j) Uredba o nadomestilu za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂
 - k) Odziv na dogodek »Okrogla miza in predstavitev zbornika Kmetijstvo je varuh okolja in narave« v Državnem svetu
 - l) Pobuda za državni prostorski načrt JEK2

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

K točki 1 – Potrditev predloga dnevnega reda

Dnevni red 17. redne seje Podnebnega sveta je bil potrjen.

K točki 2 – Blaženje podnebnih sprememb

MOPE je predstavilo prvo Poročilo o blaženju podnebnih sprememb. Poročilo obravnava doseženi napredek pri razogljičenju energetskega sistema, zmanjšanju emisij toplogrednih plinov ter povečanju deleža obnovljivih virov energije in temelji na ugotovitvah Podnebnega ogledala v pripravi Instituta »Jožef Stefan«.

Poročilo razkriva, da je Slovenija v letu 2023 dosegla 25-odstotni delež obnovljivih virov energije (OVE) in cilj zmanjšanja emisij v sektorjih, ki niso del sistema trgovanja za pravice z emisijami (ETS). Promet medtem ostaja ključni izziv, saj predstavlja 52,5 % vseh emisij. Povečanje rabe sončne energije, toplotnih črpalk in prenov stavb kaže napredek, a ponori ogljika se zmanjšujejo.

Podnebni svet je ob obravnavi poročila ocenil, da dokument predstavlja pomemben korak k vzpostavitvi sistematičnega spremljanja izvajanja ukrepov blaženja podnebnih sprememb, hkrati pa izpostavil potrebo po nadaljnem izboljšanju njegove metodološke in podatkovne podlage. Svet je opozoril na časovni zamik pri uradnih podatkih ter predlagal tudi vključevanje bolj aktualnih začasnih, strokovno preverjenih podatkov v poročilo za bolj sprotno spremljanje napredka. Poudaril je pomen jasnejše povezave med izvajanjem ukrepov in doseganjem vmesnih ciljev, zlasti v prometnem sektorju.

Sklep 1: Podnebni svet Vlade RS bo sprejel strokovno mnenje o Poročilu o blaženju podnebnih sprememb.

K točki 3 – Podnebni zakon

a) Kaj pomeni nov Podnebni zakon za delo Podnebnega sveta

MOPE je predstavilo sistematičen pregled členov novega Podnebnega zakona, ki urejajo pristojnosti in naloge Podnebnega sveta Vlade Republike Slovenije. Predstavitev se je nanašala zlasti na 11., 18., 20., 21., 65., 66. in 148. člen zakona.

b) Kaj so glavne novosti, ki jih prinaša Podnebni zakon?

Podnebni svet je komentiral ključne novosti novega Podnebnega zakona, ki med drugim določa cilj doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2045 (prej 2050) ter vzpostavlja sistemski pravni okvir za izvajanje podnebne politike. Zakon vključuje tudi nove strateške ureditve za prilagajanje, uvedbo sistema trgovanja za pravice z emisijami za stavbe in cestni promet (ETS BRT oz. ETS 2), socialnega načrta za podnebje in letalsko podnebno dajatev. Podnebni svet je izrazil stališče, da Zakon krepi institucionalni okvir za izvajanje podnebnih ukrepov, hkrati pa zahteva pravočasno posodobitev Dolgoročne podnebne strategije in Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (NEPN), da bosta usklajena z novimi cilji. Podnebni svet je napovedal, da bo na naslednji seji razpravljal o pomanjkljivostih zakona in potrebi po prihodnjih reformah.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

K točki 4 – Razno

c) Podnebni cilj EU za leto 2040

MOPE je pojasnilo, da Slovenija podpira predlagani cilj 90-odstotnega zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov do leta 2040, glede na izhodiščno leto 1990. Ob tem Slovenija poudarja pomen celovitega podpornega okvira, ki bo omogočil učinkovito in pravično uresničitev cilja ter fleksibilnost pri njegovem uresničevanju, upoštevajoč geopolitične negotovosti, ki jih podnebni pritiski še stopnjujejo. Ta mora vključevati ustrezne regulativne rešitve, pravično razporeditev finančnih sredstev, zlasti prihodkov iz sistema ETS, in učinkovito povezavo s sredstvi večletnega finančnega okvira ob upoštevanju socialnih vidikov. Proces sprejemanja cilja za 2040 in nacionalno določenega prispevka je v teku.

Podnebni svet je ocenil, da mora Slovenija vztrajati pri znanstveno utemeljeni in dolgoročno vzdržni podnebni poti, ki podpira 90-odstotno zmanjšanje neto emisij do leta 2040 ter ločeno obravnavo ciljev za bruto zmanjšanje emisij in ponore ogljika v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF). Svet je hkrati izrazil stališče, da doseganje ciljev EU ne sme temeljiti na mednarodnih mehanizmih prožnosti, temveč na domačem zmanjšanju emisij.

Sklep 2: Podnebni svet Vlade RS poziva vlado, da se na zasedanju Sveta EU (23. in 24. oktober 2025) zavzame za ambiciozen podnebni cilj EU za leto 2040, ki bo presegal začasni cilj (interval od 66,25% do 72,5%), ki ga je Svet za okolje sprejel za leto 2035. Podnebni svet Vlade RS priporoča, da Slovenija podpre cilj EU do leta 2040, da se (neto) emisije zmanjšajo za 90% glede na izhodiščno leto 1990. Poleg tega priporoča, da Slovenija podpre sprejetje vsaj dveh ločenih ciljev, in sicer za bruto zmanjšanje emisij in za neto sekvestracijo ogljikovega dioksida v sektorju LULUCF. Podnebni svet nasprotuje uporabi mednarodnih mehanizmov prožnosti za doseganje emisijskih ciljev EU, Podnebni svet podpira cilje, ki temeljijo na domačem zmanjšanju emisij v EU.

d) Stanje stališča o prometu

Podnebni svet pripravlja stališče, v katerem opozarja na potrebo po odločnejših in sistemskih ukrepih za zmanjšanje emisij v prometu, vključno z revizijo obstoječih spodbud, kot so povračila stroškov za prevoz na delo. Člani so izpostavili, da bi morala Slovenija preusmeriti pozornost na spodbujanje javnega potniškega prometa, aktivne oblike mobilnosti in boljše dostopnost trajnostnih prevoznih možnosti.

Sklep 3: Podnebni svet bo pripravil stališče o prometu in ga obravnaval do konca leta 2025.

e) Status Strategije prilagajanja

MOPE je glede priprave Strategije prilagajanja pojasnilo, da se do konca leta pričakuje zaključek ocen ranljivosti in tveganj po sektorjih. V pripravi je projektna naloga za izbor izvajalca strategije, ki bo temeljila na ocenah ranljivosti. Aktivnosti potekajo tudi v okviru projekta LIFE4ADAPT, namenjenega krepitevi kapacitet za prilagajanje.

Sklep 4: Podnebni svet poziva vlado, naj pripravi časovni načrt za sprejetje Strategije prilagajanja z vsemi vmesnimi koraki do najpozneje januarja 2027 (ali prej). Svet skrbi, da priprava strategije zaostaja, zato spodbuja vlado, naj pospeši postopek, da bo na voljo dovolj časa za sektorske analize in ustrezen proces vključevanja javnosti.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

f) Sektor kmetijstvo in prehrana in nova vizija 2040

Podnebni svet opozarja, da se delež emisij iz kmetijstva povečuje, zato ta sektor postaja ključen za doseg ciljev blaženja. Poleg tega je ključen sektor pri prilagajanju podnebnim spremembam. V razpravi o pripravi nove vizije kmetijstva in prehrane do leta 2040 so člani Podnebnega sveta poudarili, da slovensko kmetijstvo in prehranski sistem kljub obstoječim strateškim dokumentom (Resolucijo o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva "Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021") še nista doživela bistvenega premika v smeri trajnostnega in podnebno odgovornega razvoja. Člani so opozorili na pomen vključevanja okoljskih in podnebnih meril v prihodnje finančne in strateške okvire ter na potrebo po boljšem povezovanju kmetijsko-prehranske, zdravstvene in podnebne politike.

g) Dostopnost podnebnih podatkov

V razpravi o dostopnosti in preglednosti podnebnih podatkov je Podnebni svet opozoril, da so podatki o emisijah toplogrednih plinov in drugih kazalnikih podnebnih sprememb v Sloveniji ter meteorološki podatki pogosto razpršeni med različnimi institucijami in težko dostopni. Člani so izpostavili, da so številni javno dostopni viri, kot so podatkovne zbirke SURS, ARSO in UNFCCC, sicer informativno bogati, vendar uporabniško nepregledni in tehnično zahtevni za razumevanje.

Predlagali so, da bi bilo za učinkovito spremljanje in vključevanje javnosti v podnebne politike smiselno vzpostaviti enoten in pregleden portal, ki bi združeval ključne nacionalne podatke o podnebjju, emisijah in blaženju podnebnih sprememb.

Sklep 5: Podnebni svet Vlade RS predlaga, da se predstavitev podatkov, povezanih s podnebnimi spremembami (emisije, meteorološki podatki, blaženje), močno izboljša in poenostavi. Glede na naraščajoč val dezinformacij o podnebnih spremembah svet predlaga vzpostavitev uradnega portala s podatki o podnebnih spremembah. Poleg podatkov o emisijah in meteoroloških podatkih bi moral vsebovati tudi podatke o blaženju podnebnih sprememb, vključno z redno (na tri mesece) posodobljenim pregledom izvajanja NEPN.

h) Evalvacija porabe sredstev podnebnega sklada

Podnebni svet je poudaril, da od ustanovitve podnebnega sklada ni bilo opravljeno niti ene evalvacije učinkovitost porabe sredstev. Glede na pričakovano rast sklada (zaradi prihodkov iz ETS2) je ključnega pomena razumeti, kateri ukrepi učinkovito prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje.

MOPE je pojasnilo, da je pregled porabe sredstev sklada za podnebne spremembe v poročilu za leto 2024, ki še ni javno objavljeno. Poročilo bo javno dostopno po odobritvi spletne strani Sklada za podnebne spremembe na GOV.si.

Sklep 6: Podnebni svet Vlade RS poziva vlado, da se izvede evalvacija porabe sredstev Podnebnega sklada.

i) Skladnost letnic v interventnem zakonu o Termoelektrarni Šoštanj (2027) in zakonu o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje (2033)

V razpravi o skladnosti letnic v interventnem zakonu za Termoelektrarno Šoštanj (TEŠ) in zakonu o zapiranju Premogovnika Velenje (PV) je Podnebni svet opozoril na pomanjkanje povezave med

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

predvidenim prenehanjem obratovanja TEŠ po kurilni sezoni 2026/2027 in letom 2033, določenim za zaprtje PV. Člani sveta so izpostavili potrebo po jasni časovnici in pojasnili, kako se oba zakonodajna okvira medsebojno dopolnjujeta. V razpravi je bilo poudarjeno, da nejasna določitev rokov lahko povzroča napačna pričakovanja glede dinamike prehoda v regiji.

MOPE je izrazilo podporo časovnici s fiksno določenimi roki, opozorili pa so tudi na pripravo Zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-Šaleške premogovne regije, ki bi moral biti vključen v ta časovni okvir.

Sklep 7: Podnebni svet Vlade RS poziva vlado, naj pojasni časovni načrt za zapiranje TEŠ-6 po kurilni sezoni 2026/27. Svet zlasti poudarja podnebna in ekonomska tveganja, povezana z nadaljnjim obratovanjem TEŠ-6 od aprila 2027 naprej do leta 2033. S tem, da je v osnutku zakona o postopnem zapiranju premogovnika Velenje kot leto zaprtja premogovnika navedeno leto 2033, obstaja tveganje, da bodo različne interesne skupine razumele kot samoumevno, da bo tudi TEŠ do takrat nadaljeval z obratovanjem.

j) Uredba o nadomestilu za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂

Podnebni svet je obravnaval uredbo in opozoril na potrebo po strožjih pogojih za upravičence. MOPE je pojasnilo, da je bila uredba o nadomestilu posrednih stroškov že posodobljena in bo kmalu predložena v javno razpravo, med katero bo mogoče podati bolj konkretne in tehnične predloge.

Sklep 8: Podnebni svet predlaga, da se nadomestilo veže na strožje predhodne pogoje za razogljčenje. Upravičenci morajo imeti kredibilen načrt za razogljčenje, ki vključuje vse, kar zahteva izvedbena uredba o določitvi pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES glede vsebine in oblike načrtov za podnebno nevtralnost. Načrt poleg tega naj vključuje cilj razogljčenja najpozneje do leta 2045, časovni razpored glavnih ukrepov in naložbeni načrt. Poročane emisije in emisijski cilji morajo vključevati emisije obsega 1 in obsega 2 ter morajo biti prikazane kot specifične emisije in absolutne emisije. Trenutni rok za predložitev prvega poročila o razogljčenju (junij 2030) je prepozen. Podnebni svet predlaga nov rok junij 2028 za poslovno leto 2027.

k) Odziv na dogodek „Okrogla miza in predstavitev zbornika Kmetijstvo je varuh okolja in narave“ v Državnem svetu

Člani Podnebnega sveta so razpravljali o dogodku z naslovom »Okrogla miza in predstavitev zbornika Kmetijstvo je varuh okolja in narave«, ki je potekal v Državnem svetu Republike Slovenije. V razpravi so izrazili zaskrbljenost nad vsebino dogodka, na katerem so bile predstavljene trditve o podnebnih spremembah, ki niso skladne z znanstvenimi dognanji. Posebej je bilo izpostavljeno, da so bila na dogodku predstavljena napačna tolmačenja kratkoročnih vplivov metana (CH₄) na globalno segrevanje ter zavajajoče interpretacije, ki zmanjšujejo pomen zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v kmetijstvu. Člani sveta so opozorili, da takšne predstavitve prispevajo k širjenju napačnih informacij v javnosti in zmanjšujejo kredibilnost državnih institucij.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

I) Pobuda za državni prostorski načrt JEK2

Podnebni svet je razpravljal o pobudi za državni prostorski načrt za JEK2 in opozoril, da iz pobude ni razvidno, kako bo JEK2 prispeval k zmanjšanju kumulativnih emisij toplogrednih plinov do leta 2045, kar je ključno za doseg podnebne nevtralnosti. Glede na načrtovani začetek komercialnega obratovanja šele leta 2041 in pogoste zamude pri tovrstnih projektih bo prispevek JEK2 k zmanjšanju emisij do leta 2045, če sploh, minimalen. Ocenjeno je bilo, da bo elektrarna sprva potrebovala več let, da s svojo proizvodnjo nadomesti emisije, nastale med gradnjo. Poleg tega bo obratovanje potekalo v obdobju, ko bo elektroenergetski sistem že bistveno čistejši, zato bo vpliv na skupne emisije manjši kot je izračunan na podlagi sedanjega stanja. Poleg tega bi gradnja JEK2 lahko pomenila, da se do dokončanja elektrarne doda manj zmogljivosti OVE, kar pomeni višje emisije ali večji uvoz v tem vmesnem času. Svet je še kritiziral, da pobuda na različnih mestih obravnava CO₂ kot lokalno onesnaževalo zraka in ne kot toplogredni plin (torej regionalno in globalno onesnaževalo), kar kaže na resno nerazumevanje vpliva CO₂ na okolje in podnebje.

Podnebni svet je izpostavil, da v pobudi manjkajo energetske scenarije, ki bi sistematično primerjali različne možnosti za razvoj elektroenergetskega sistema, zato je pobuda za državni prostorski načrt za JEK 2 preuranjena.

Pripravil:

Gregor Marko Frim

tajnik Podnebnega sveta

dr. Žiga Zaplotnik
predsednik Podnebnega sveta